

Arla Foods AB
elsvn@arlafoods.com

Ändringstillstånd miljöbalken avseende avledning av processavloppsvatten

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Kalmar län meddelar Arla Foods AB nedan kallat sökanden, ändringstillstånd enligt 9 kap. och 16 kap. 2 a § miljöbalken, MB, avseende ändrad behandling av processavloppsvatten, från verksamheten på fastigheten Mejeristen 1 i Vimmerby kommun.

Ändringen omfattar:

- Att ta den interna reningsanläggningen (även kallad "membranfilteranläggningen" och "bioboostern") ur drift. Processavloppsvatten (exklusive produktkondensat och spillvatten från den interna fordonstvätten) avleds istället till det kommunala avloppsreningsverket i Vimmerby.

Ändringstillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft.

Miljöprövningsdelegationen avslår yrkandet om ändring av villkor 3 i de delar som avser P_{tot} , N_{tot} och BOD, samt yrkandet om att skjuta upp frågan avseende villkor om pH-värde för processavloppsvattnet som går till avloppsreningsverket.

Miljöprövningsdelegationen avvisar yrkandet om fastställande av ansökningsavgift, samt yrkandet om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för verksamheten

Villkoren 3, 5 och 6 i befintligt tillstånd ändras med stöd av 16 kap. 2 § och 24 kap. 8 § MB (1998:808) till följande lydelse.

3. Avloppsvatten som avleds till våtmarken får ha ett pH-värde inom intervallet 6,0–8,5. Villkoret anses uppfyllt om värdet inte överskrids vid två efter varandra följande provtagningar.

Avloppsvatten som avleds till våtmarken får som begränsningsvärde innehålla högst följande föroreningshalter.

BOD <35 mg/l

P_{tot} <1 mg/l

N_{tot} <10 mg/l

5. Mängden processavloppsvatten som avleds till Vimmerby avloppsreningsverk får högst uppgå till 1 815 kubikmeter per dygn beräknat som veckomedelvärde.
6. Mängden föroreningar i utgående avloppsvatten till Vimmerby avloppsreningsverk får i provpunkt vid pumpgropen för inkommande vatten vid reningsverket ej överskrida:
- BOD₇: 5 500 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.
 - Total-kväve: 585 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.
 - Total-fosfor: 50 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.

Villkoret bedöms vara uppfyllt om 44 av veckosamlingsproverna under ett kalenderår innehålls.

Tid för igångsättning

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång eftersom tillståndet avser en verksamhet som redan pågår.

Anspråktagande

Tillståndshavaren ska meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet för verksamheten tas i anspråk.

Särskilda upplysningar

Med tillsynsmyndighet avses i detta beslut för närvarande länsstyrelsen Kalmar län.

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt MB inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen vilket innebär att förutom de krav som följer av tillståndet, ska även BAT-slutsatser följas.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Arla Foods AB (556579-4400), nedan kallat sökanden, ansöker om ändringstillstånd enligt 16 kap. 2a § MB. Ändringen kommer som följd av en allt sämre fungerande intern reningsanläggning, utredning av reningsanläggningen samt en dialog med reningsverket i Vimmerbys verksamhetsutövare Vimmerby Energi och Miljö AB (VEMAB). Ändringen avser överföring av större mängder processavloppsvatten till VEMAB:s avloppsreningsverk samt yrkande om justering av befintliga villkor.

Befintlig intern reningsanläggning (membranfilteranläggning/biobooster) har under det senaste året visat en minskad kapacitet, flera driftstörningar har inträffat och anläggningen har visat sig vara känslig för störningar. Arla är därför angelägna om att så snart som möjligt kunna ta denna anläggning ur drift, och istället utnyttja den utökade kapaciteten i förbehandlingsanläggningen för behandling av industriellt avloppsvatten inom Vimmerby Energi och Miljö AB:s avloppsreningsverk, för att säkerställa en stabil drift och god rening.

Sökanden och VEMAB har ingått avtal och sökanden har bidragit med finansiering av en utökad förbehandlingsanläggning för behandling av industriellt avloppsvatten där större delen byggs på VEMAB:s avloppsreningsanläggning och en mindre del på Arlas område (utjämningstank). I avtalet är det överenskommet om processavloppvattnets inkommande beskaffenhet och flöde samt också till vad och till vilken nivå förbehandlingsanläggningen ska rena det inkommande processavloppsvattnet.

Utjämningstanken på Arlas verksamhetsområde är driftsatt och förbehandlingsanläggningen vid avloppsreningsverket är under intrimning. När allt fungerar som det ska påbörjas utfasningen av bioboostern.

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Kalmar län har genom beslut den 5 mars 2015 med diarienummer 551-2136-13, meddelat sökanden tillstånd enligt 9 kap. MB, till anläggning för framställning av mjölkprodukter på fastigheten Mejeristen 1 i Vimmerby kommun.

Verksamheten har tillstånd att producera mjölkprodukter till en mängd baserat på en invägning av sammanlagt högst 850 000 ton mjölkbaserad råvara per år.

Verksamheten bedrivs i enlighet med erhållna tillstånd:

- 2006-12-12: Länsstyrelsen i Kalmar län dnr. 551-7369-06 (avser förbränningsanläggningen)
- 2015-03-05: Länsstyrelsen Kalmar län dnr. 551-2136-13 (avser mjölkprodukter och fordonstvätt), som överprövats av Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen 2016-06-09, M 2009–15 och Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen 2017-06-14. M 5596-16.

Prövningsgrund

Grunden för prövningsplikt finns i 9 kap. 6 § MB och i 1 kap. 3 § Miljöprövningsförordningen (2013:251). Verksamheten omfattas av kod 15.170-i B: Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordning (2013:250).

Samråd

Samråd enligt 6 kap. MB har ägt rum under februari och mars 2020 med närvaro av företrädare för sökanden, länsstyrelsen Kalmar län, Vimmerby Energi och Miljö och Vimmerby kommun.

Ansökan gäller en verksamhet där länsstyrelsen enligt 14 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) med stöd av kriterierna i 10 – 13 §§ i förordningen beslutar om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen beslutade den 26 mars 2020 att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i förordningen. Därför har en liten miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap. 47 § MB upprättats.

Ärendets handläggning

Ansökan om ändringstillstånd inkom till miljöprövningsdelegationen den 16 juni 2020 och sändes efter komplettering på remiss till Vimmerby kommun, Vimmerby Energi och Miljö AB och till länsstyrelsen i enlighet med 25 § förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer. Ansökan har kungjorts i lokalpress den 24 oktober. Yttranden har inkommit från Miljö- och byggnadsnämnden, Vimmerby Energi och Miljö AB och länsstyrelsen. Yttrande och erinringar har översänts till sökanden som den 22 december inkom med synpunkter.

Sökandens yrkanden och förslag till villkor

Sökanden har i ansökan framfört följande yrkanden:

1. att miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Kalmar län meddelar ändringstillstånd enligt miljöbalken till:

- (a) att processavloppsvatten (exklusive produktkondensat och spillvatten från den interna fordonstvätten) avleds till det kommunala avloppsreningsverket i Vimmerby, samt
- (b) att ta den interna reningsanläggningen (även kallad ”membranfilteranläggningen” och ”bioboostern”) ur drift.

2. Bolaget yrkar vidare att miljöprövningsdelegationen:

- (a) beslutar att villkor för verksamheten föreskrivs i enlighet med de förslag som redovisas under avsnittet förslag till villkor,
- (b) godkänner den till ansökan bifogade lilla miljökonsekvensbeskrivningen,
- (c) förordnar att tillståndet får tas i anspråk omedelbart utan hinder av att beslutet inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande) enligt 22 kap. 28§ miljöbalken, samt
- (d) med stöd av 2 kap. 2 § förordningen (1998:940) om avgift för provning och tillsyn enligt miljöbalken fastställer ansökningsavgiften till 37 500 SEK.

Förslag till villkor:

Utiifrån de förändringar i Arlas verksamhet som planeras bedöms att villkor 3, 5 och 6 behöver justeras, det lämnas även ett förslag på utredningsvillkor.

Villkor 3: Avloppsvatten som leds till våtmarken får som begränsningsvärden vid två efter varandra följande provtagningstillfällen innehålla följande föroreningshalter:

pH 6,0–8,5

BOD <35 mg/l

P_{tot} <1 mg/l

N_{tot} <10 mg/l

Villkor 5: Som begränsningsvärde får den mängd processavloppsvatten som avleds till det kommunala avloppsreningsverket högst uppgå till 1 815 m³ per dygn beräknat som veckomedelvärde.

Villkor 6:

Föreslagen lydelse (föredras av sökanden och VEMAB):

Utsläpp i utgående avloppsvatten till det kommunala reningsverket får i provpunkt vid inkommande pumpgrop vid det kommunala reningsverket ej överskrida:

- BOD7: 5 500 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.
- Total-kväve: 585 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.
- Total-fosfor: 50 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov.

Villkoret bedöms vara uppfyllt om 44 av veckosamlingsproverna under ett kalenderår innehålls.

Alternativ lydelse:

Utsläpp i utgående avloppsvatten till det kommunala reningsverket får i provpunkt vid inkommande pumpgrop vid det kommunala reningsverket ej överskrida:

- BOD7: 5 500 kg/dygn som månadsmedelvärde baserat på veckosamlingsprov.
- Total-kväve: 585 kg/dygn som månadsmedelvärde baserat på veckosamlingsprov.
- Total-fosfor: 50 kg/dygn som månadsmedelvärde baserat på veckosamlingsprov.

Villkoret bedöms vara uppfyllt om 10 av 12 månader under ett kalenderår innehåller värdet.

Därutöver föreslås ett utredningsvillkor avseende pH med följande lydelse:

Utredningsvillkor U1: Verksamhetsutövaren ska under provtiden i samråd med verksamhetsutövaren för det kommunala avloppsreningsverket utreda vid vilka pH-värden flotationsanläggningen fungerar mest optimalt. Förslag till slutligt villkor skall lämnas till prövningsmyndigheten senast 12 månader efter att beslutet vunnit laga kraft.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Den huvudsakliga verksamheten vid Arlas anläggning i Vimmerby består av drift av mjölkpulverfabrik. Anläggningen är uppbyggd med processfunktioner för mjölkmodtagning, lagring av behandlad och obehandlad mjölkråvara, mjölkbehandling, utlastning av mjölkråvara, tillverkning och förpackning av mjölkpulver. Samtliga anläggningsdelar diskas från fyra Cleaning-in-Place (CIP)-anläggningar. Som processavloppsvatten räknas det vatten som uppstår då anläggningen diskas av livsmedelshygieniska skäl, samt övrigt spillvatten från produktionen exklusive produktkondensat och spillvatten från den interna fordonstvätten. I verksamhetens nu gällande tillstånd föreskrevs tre utredningsvillkor avseende utsläpp av spillvatten.

Parallellt med utredningarna har sökanden ingått i ett samverkansprojekt med AB Åbro bryggeri och VEMAB. Syftet med projektet är att tillsammans med entreprenörer bygga om och till befintlig förbehandlingsanläggning för behandling av industriellt avloppsvatten som ligger inom VEMAB:s avloppsreningsverk i Vimmerby. Förbehandlingsanläggningen ska även fortsättningsvis omhänderta Åbro och Arlas processavloppsvatten samt säkra att avloppsreningsverket tillsammans med förbehandlingsanläggningen klarar kraven i VEMAB:s nya miljötillstånd.

Ombyggnationen innefattar utökning av förbehandlingsanläggning med utbyggnation av befintlig flotationsanläggning samt installation av MBBR-anläggning för rening av kväve och syreförbrukande ämnen. Förbehandlingsanläggningen kommer erhålla ökad säkerhet i form av redundanta processteg, utjämningsvolym etc. Arlas respektive Åbros avlopp renas i separata linjer för att sedan gå ihop vid det gemensamma kväveavskiljningssteget (MBBR:n). Behandling av det industriella avloppsvattnet är skilt från rening av det kommunala spillvattnet i det första reningssteget. De separata linjerna kan utgöra reservkapacitet för varandra i nödläge. Som exempel på redundans kan nämnas att befintlig anaerobisk reaktor behålls och kan nyttjas för Arlas avloppsvatten om det skulle krävas. Om- och utbyggnation av förbehandlingsanläggningen genomförs även för att kunna möta upp framtida kapacitetsökning hos både Åbro och Arla. Tillstånd till om- och utbyggnation av VEMAB:s reningsverk gavs 27 februari 2018, dnr 551-2917-17.

Den dimensionerade kapaciteten i förbehandlingsanläggningen medför att Arla har för avsikt att avveckla den interna reningsanläggningen/bioboostern. Detta innebär att efter genomförd förändring kommer de interna spillvattenflödena till våtmarken vid Arlas anläggning att utgöras av produktkondensat och spillvatten från den interna fordonstvätten. Arla har utrett våtmarkens kapacitet. I utredningen kom sökanden fram till att våtmarken är mer robust och klarar en betydligt större variation på pH. I nuvarande tillstånd gäller intervallet pH 7 – 8. Sökanden bedömer att våtmarksanläggningen klarar ett pH 6 - 8,5 och yrkar därför att ändra spannet på pH-värdet och villkorsutformningen. Vid ett eventuellt överskridande av föreskrivna värden kunna vidta åtgärder innan villkoret har överskridits.

Miljökonsekvensbeskrivning (sammanfattning)

De huvudsakliga miljökonsekvenserna som bedöms uppstå i samband med den ansökta ändringar gäller utsläpp till vatten. Utsläpp till ytvattenrecipienten (Stångån) från sökandens verksamhet sker främst indirekt. Processavloppsvattnet leds först till VEMAB:s avloppsreningsverk där det renas innan det slutligen släpps till recipienten. Den ansökta ändringen vid bolagets verksamhet bedöms inte medföra några ökade

negativa konsekvenser för ytvattenrecipienten. Sammantaget innebär dock utsläpp av renat avloppsvatten från avloppsreningsverket en tillförsel av närsalter till recipienten. Gällande våtmarken är bedömningen att den har en god reningsförmåga även när det sker enstaka olyckliga händelser med ökad belastning och att ansökt justering av pH-spann samt ändrad formulering avseende begränsningsvärden inte medför någon konsekvens för ytvattenrecipienten.

Färskvatten som behövs i anläggningen levereras av Vimmerby kommun. I tidigare provning har Arla angett att det i regel åtgår ca 1 liter vatten per kilogram invägd råvara. En förändrad produktionsmix kan ge upphov till ett ökat behov av färskvatten, till exempel på grund av kortare produktionsserier och/eller mer diskkrävande produkter. I dagsläget har verksamheten haft en vattenåtgång på knappt 480 000 m³. Om hela den tillståndsgivna produktionsmängden nyttjas beräknas vattenbehovet bli ca 850 000 m³. Detta har sökanden tagit med i beräkningarna.

Sökanden bedömer att ansökta ändringar av villkor inte medför några förändrade miljökonsekvenser för ansökt verksamhet.

Statusrapport

Sökanden har redovisat steg 1 – 3 enligt Naturvårdsverkets vägledning för statusrapporter för att identifiera behovet av en statusrapport enligt industriutsläppsförordningen. Av utredningen framgår sammanfattningsvis följande:

Inom verksamhetsområdet hanteras miljö- och hälsofarliga ämnen på sådant sätt att risken bedöms som liten för att verksamheten skulle medföra föroreningsskada på mark och grundvatten. Arla Foods har därför bedömt att man inte behöver upprätta en statusrapport enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen för sin verksamhet. Vid nedläggning av verksamheten, eller om en föroreningsskada uppstår under verksamhetstiden, konstateras att verksamhetsutövaren dock är ansvarig att avhjälpa denna enligt 10 kap. 2 § miljöbalken.

Inkomna yttranden

Miljö- och byggnadsnämnden i Vimmerby kommun har i yttrande anfört bl. a. följande. Ändringar av verksamheten bör inte tillåtas om de ger upphov till att vattenmiljön i sjön Krön försämras på ett sådant sätt att det äventyrar möjligheten att uppnå den fastställda miljö kvalitetsnormen för sjön, om inte de bestämmelser och villkor som behövs för att verksamheten inte ska riskera medföra en sådan påverkan beslutas vid tillståndsprövningen. Nämnden menar också att det spillvatten som leds från Arlas

verksamhet ska hålla sådan kvalitet att det inte stör driften i det kommunala avloppsreningsverket inklusive förbehandlingen.

Vimmerby Energi och Miljö AB har i yttrande anfört att de har inget ytterligare att tillägga i ärendet.

Länsstyrelsen Kalmar län har i yttrande anfört bl. a. följande. Länsstyrelsen konstaterar att Arla har svårt att klara vissa villkor i nuvarande tillstånd pga. den uttjänta bioboostern. De har vidtagit skäliga åtgärder såsom byte av något membran och åtgärder i elsystemet i anläggningen för att klara situationen kortsiktigt. Ytterligare åtgärder har inte krävts då det inte bedömts som skäligt med anledning av satsningen i Arlas förbehandlingsanläggning. Det är lämpligt att processavloppsvatten så snart som möjligt kan ledas till förbehandlingsanläggningen vid det kommunala reningsverket så att reningen kan bli bättre och mer kontrollerad. Föroreningshalterna till recipient efter reningsverket är reglerade via VEMAB:s tillståndsbeslut 2018-02-27 dnr. 551-2917-17 där det även framgår att Arlas vatten ska tas emot i förbehandlingsanläggningen.

Länsstyrelsen bedömer att det i detta fall skulle vara motiverat med verkställighetsförordnande. Utsläpp av kondensat och utsläpp från biltvätt till våtmark kan följas upp via Arlas kontrollprogram. Delegation till tillsynsmyndigheten avseende åtgärder i våtmarken vad gäller skötsel och förbättrad rening vid behov skulle kunna lämnas till tillsynsmyndigheten.

Sökandens synpunkter

Sökanden har lämnat följande synpunkter över inkomna yttranden i ärendet.

Miljö- och byggnadsnämnden i Vimmerby kommun. Arla är införstådda med vad som anges i 4 § NFS 2016:6 och att det är tillämplbart och gäller för verksamheten. Avtalet mellan Arla och Vimmerby Energi och Miljö AB (VEMAB) är upprättat för att säkerställa att det som anges i ovan nämnda föreskrifter uppfylls. VEMAB är mottagare av Arlas processavloppsvatten och det är essentiellt att inkommande vatten från Arlas livsmedelsproduktion har den beskaffenhet att det är möjligt att uppnå en tillräckligt god rening med de processer och den utrustning som finns på avloppsreningsverket. Detta är tydligt beskrivet och överenskommet av de två parterna. Avtalet, om- och utbyggnaden vid avloppsreningsverket samt de föreslagna villkoren har utformats för att säkerställa att de villkor och begränsningsvärden som beslutats i VEMAB:s miljötillstånd ska kunna innehållas. I VEMAB:s tillstånd framgår det av miljöprövningsdelegationens bedömning att utsläppens påverkan av miljökvalitetsnormerna har bedömts och att det har fastställts villkor, utredningsföreskrifter och provisoriska föreskrifter för att reglera detta.

Vimmerby Energi och Miljö AB. Arla uppfattar att Arla och VEMAB är överens i alla sakfrågor i detta ärende.

Länsstyrelsen Kalmar län. Arla instämmer i tillsynsmyndighetens yttrande om att borttagande av rening via bioboostern för avledning till Arlas förbehandlingsanläggning vid reningsverket bör ske så snart som möjligt och hoppas på ett snabbt beslut från MPD gällande ändringsansökan för att möjliggöra detta. Arla åtar sig att ansöka om medlemskap i Motala Ströms Vattenvårdsförbund under 2021, för en ökad recipientkontroll.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Prövningens omfattning

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet enligt 16 kap. 2a§ MB begränsas till att enbart avse ändringen (så kallat ändringstillstånd). Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta verksamheten är så avgränsad att prövningen kan omfatta ändringen och den delen av verksamheten som ändringen berör.

Reningen i våtmarken och utsläppet från denna omfattas av prøvotidsförordnande och prövning av denna fråga pågår i ärende 551-8882-19. Beslut om utsläpp från våtmarken kommer att ske i det ärendet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen anser att den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven på en liten miljökonsekvensbeskrivning i 6 kap. 47 § miljöbalken. Den kan därför läggas till grund för prövningen. Sökanden har yrkat att miljökonsekvensbeskrivningen ska godkännas. I lagstiftningen finns inget krav på att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska godkännas genom ett särskilt beslut. Sökandens yrkande om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen avvisas därför.

Statusrapport

En utredning om behovet av statusrapport har bifogats i ansökan. Statusrapporten har innan ansökan inlämnades lämnats in till tillsynsmyndigheten. Behov av eventuell komplettering av denna bedöms av tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer därmed inte om rapporten är komplett.

Tillåtlighet

Miljöbalkens mål

Av 1 kap. 1 § MB framgår att bestämmelserna syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god

miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Val av plats och planförhållanden

Lokaliseringen av verksamheten som helhet har tidigare prövats i grundtillståndet enligt miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ändring som ansökan avser inte innebär några betydande störningar för närboende och inte heller är i strid med detaljplanen.

Hushållningsbestämmelser (riksintressen)

Enligt 2 kap. 6 § MB ska för verksamheten väljas en sådan plats som är lämplig bland annat med hänsyn till 3 och 4 kap. MB. Bestämmelsen är inte tillämplig i detta ärende eftersom lokaliseringen inte avser någon ändrad användning av mark och vatten.

Miljöpåverkan

Av de allmänna hänsynsreglerna följer att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Sådana skyddsåtgärder och försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kraven i 2 - 5 §§ och 6 § första stycket MB gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Sökanden har beskrivit de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som denne avser vidta. Olika reningsalternativ har utretts och redovisats. I redovisningen anges också att det mest rimliga alternativet är att en större mängd processavloppsvatten avleds till reningsverket. Denna ändring innebär att den interna reningen minskas och i stället ökar belastningen av förorenade ämnen till det allmänna reningsverket. Under utredningstiden har sökanden ingått avtal med VEMAB och deltar i finansieringen av en ny förbehandlingsanläggning lokaliserad intill reningsverket. Den nya förbehandlingsanläggningen ska drivas som en del av reningsverket.

Miljöprövningsdelegationen har att pröva om detta är förenligt med hänsynsreglerna i miljöbalken.

Utsläpp till vatten

Det har varit problem med den interna reningsanläggningen, bioboostern sedan den byggdes. Syftet med denna och eventuell utökad rening i den tidigare prövningen var att minska belastningen på det allmänna reningsverket. Ansökt ändring innebär en betydande ökning av BOD₇ belastningen till VEMAB:s reningsverk, det motsvarar ungefär hälften av den totala belastningen på reningsverket. Utifrån gällande tillstånd är reningsverket dimensionerat för en belastning om 10 500 kg/dygn vilket motsvarar en dimensionerande belastning av 150 000 pe. Det allmänna reningsverket har sedan tidigare tillståndsprövning byggts om och har nu enligt huvudmannen kapacitet att ta emot större mängd processavloppsvatten från Arla. I förbehandlingsanläggningen ska halten av syreförbrukande ämnen reduceras så att den kan jämföras med kvaliteten på ett avloppsvatten från hushåll. Omledning av processavloppsvattnet från Arla sker successivt i och med att anläggningen trimmas in.

Ändringen innebär också en ökad belastning på reningsverket från 250/300 kg kväve till 585 kg kväve per dygn, alltså i stort sett en fördubbling. Förutsättningen för att en sådan ökning ska kunna medges är att påverkan på miljön inte ökar på ett oacceptabelt sätt. Reningsverket har genom sitt tillstånd krav på sig med avseende på kväve under en provotid, med målet att uppnå en kväverening om 70%. VA-huvudmannen har inte haft några invändningar mot kvävemängden.

Sökanden har föreslagit att även total-fosfor ska begränsas i det processavloppsvatten som leds till det kommunala reningsverket. Begränsningen föreslås till 50 kg/dygn baserat på veckosamlingsprov. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är av stor betydelse att utsläppen av fosfor till recipienterna minskar. Det framkommer av tillståndet för Vimmerby reningsverk att förutsättningar för att åstadkomma en sänkning av utsläppshalt till maximalt 0,2 mg/l ska utredas.

Den nya anläggningen för förbehandling av industriellt avloppsvatten kommer att reducera grova partiklar, suspenderande ämnen, syreförbrukande ämnen och fosfor. Både det industriella avloppet och hushållsavloppet kommer att förses med kväveavskiljning.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Vimmerby reningsverk har regleringar, genom villkor och provotidsvillkor, avseende utsläpp av ovanstående parametrar. Föreslagen lösningen, med beaktande av den ut-/ombyggnation av reningsverket som har skett, bedöms uppnå en i vart fall jämförbar miljönytta till en lägre kostnad än vad som kan uppnås genom endast intern rening. Det möjliggör också att reningen bedrivs inom till största delen befintlig anläggning och infrastruktur, vilket får anses vara ett effektivt resursutnyttjande. Ingen av de remissinstanser som ska företräda de allmänna intressena, i

första hand länsstyrelsen och Vimmerby kommun, har inkommit med invändningar mot att den föreslagna lösningen. Det har heller inte under ärendets utredning framkommit något som talar emot att VA-huvudmannen har faktisk och rättslig möjlighet att ta emot spillvattnet. Det finns därmed inte av den anledningen hinder för avledande till reningsverket.

Miljöprövningsdelegationen bedömer därmed att ändringen är acceptabel och att yrkat villkor kan fastställas.

Utsläpp till våtmark

Miljöprövningsdelegationen anser att sökanden har visat att våtmarken är tillräckligt robust för att den yrkade ändringen av pH-värde kan medges. Det har däremot inte framkommit några skäl för att ändra villkoret i övrigt i enlighet med sökandens yrkande. Yrkandet ska därför avslås i den delen.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § MB ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

Sökanden har ingått avtal med VA-huvudmannen om att denne ska omhänderta och rena verksamhetens processavloppsvatten och miljöprövningsdelegationen har bedömt det vara en godtagbar lösning under förutsättning att det föreskrivna utsläppsvärdet vid pumpgropen för inkommande vatten till den allmänna VA-anläggningen innehålls. Det kommer därmed inte att ske något direkt utsläpp till recipienten och någon bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormerna i det avseendet är därmed inte aktuell inom ramen för denna prövning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att inte heller den ändring som medges avseende pH-värdet för utsläpp till våtmarken medför någon risk för påverkan av betydelse på miljökvalitetsnormerna för vatten.

Inga nuvarande miljökvalitetsnormer för utomhusluft berörs av verksamheten i någon nämnvärd omfattning.

Miljökvalitetsmål

Enligt de nationella målen ska miljömålen vara vägledande vid fysisk planering och projektering. För den ansökta verksamheten delar miljöprövningsdelegationen sökandens bedömning att följande miljömål är relevanta för prövningen *ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag och god bebyggd miljö*. Angående miljömålet ”God bebyggd miljö”

anger sökanden att planerade ändringar inte medför några ingrepp i närområdet som ger en förändrad landskapsbild eller begränsad möjlighet till natur- eller fritidsupplevelse.

Angående miljömålen "Ingen övergödning och Levande sjöar och vattendrag" anger sökanden att rening av processavloppsvatten i framtiden sker vid det kommunala avloppsreningsverket vilket medför att förutsättningarna är goda för att säkerställa en långt gående rening av närsalter samt en stabil drift och tillförsel till recipienten.

Miljöprövningsdelegationen anser att ändringen av verksamheten inte kommer försvåra uppnåendet av miljökvalitetsmålen.

Yrkande om provotid

Sökanden har själv föreslagit ett utredningsvillkor för fastställande av lämpligt pH-värde i processavloppsvattnet till förbehandlingsanläggningen i reningsverket och har som det får förstås yrkat att miljöprövningsdelegationen ska skjuta upp frågan.

Förutsättningar för att skjuta upp en fråga framgår av 22 kap. 27 § MB. En förutsättning för ett sådant uppskov är att verkningarna av verksamheten inte kan förutses med tillräcklig säkerhet vid tidpunkten för beviljande av ett tillstånd för miljöfarlig verksamhet. Under en provotid kan provisoriska föreskrifter gälla i avvaktan på prövning och beslut i fråga om slutliga villkor. I lagmotiven till MB nämns som exempel att sådant uppskov med villkor kan bli aktuellt när oprövad reningsteknik ska användas vid en miljöfarlig verksamhet. Vidare framhålls i motiven att ett uppskovsbeslut bör meddelas bara då ett verkligt behov föreligger (Se prop. 1997/98:45, Del 2 s. 246 f.). I det här fallet har man en ny flotationsanläggning, vars funktion behöver utredas och provas för att fastslå vilket pH-värde som är optimalt. Miljöprövningsdelegationen bedömer att tekniken för att mäta och reglera pH är väl etablerad och känd. Värdet för pH har främst betydelse för reningsverkets funktion och fastställande av optimalt pH bör därför utredas och åtgärdas av sökanden och VA-huvudmannen. Denna förutsättning behöver därmed inte utredas genom provotid eller specificeras i ett villkor. Miljöprövningsdelegationen ser därför inte skäl att skjuta upp frågan och yrkandet därom ska därför avslås.

Motivering av villkor

Tillståndsprövningen ska säkerställa att de förpliktelser som följer av MB:s allmänna hänsynsregler i 2 kap. följs och utifrån dessa regler kan tillståndsmyndigheten fastställa villkor.

Villkor 3 (Avloppsvatten som leds till våtmarken)

Sökanden har efter undersökningar av våtmarken sett en möjlighet till justering av värdena för pH. Miljöprövningsdelegationen anser att sökanden har visat att våtmarken är

tillräckligt robust för att ett ändrat pH-värde inte ska medföra några negativa konsekvenser för människors hälsa eller miljön. Föreslagen justering av pH-värde är rimlig. Sökanden har inte visat att övriga yrkade ändringar av villkoret är möjliga.

Villkor 5 (Flödet av processavloppsvatten till den kommunala förbehandlingsanläggningen)

Villkoret är i enlighet med vad som har föreslagits av sökanden i samverkan med huvudman för avloppsreningsverket. Av Mark- och miljööverdomstolens dom M 5595-16, gällande detta villkor bedömde domstolen att det var nödvändigt att den övre gränsen för vilka mängder som får överledas till det kommunala avloppsreningsverket finns med som ett villkor till tillståndet och att detta inte kan regleras enbart i ett civilrättsligt avtal. Eftersom sökanden och huvudmannen, i nuvarande prövning, för avloppsreningsverket har kommit överens om en övre gräns för den mängd processavloppsvatten som får överföras till avloppsreningsverket anser miljöprövningsdelegationen att denna mängd är rimlig att fastställa i villkoret.

Villkor 6 (Begränsningsvärden i det processavloppsvattnet till den kommunala förbehandlingsanläggningen)

Villkoret är i enlighet med vad som har föreslagits av sökanden i samverkan med Vimmerby Energi och Miljö AB, huvudman för avloppsreningsverket. Den nya förbehandlingsanläggningen med de olika reningsstegen är anpassad för att rena kväve, fosfor och syreförbrukande ämnen. Eftersom den nya anläggningen är särskilt anpassad för denna typ av rening och sökanden har föreslagit villkor i samförstånd med VEMAB anser miljöprövningsdelegationen att föreslaget villkor är rimligt att fastställa.

Prövningsavgift

Vid miljöprövningsdelegationens prövning av ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet saknas förutsättningar att ta ut avgift. Sökandens yrkande om fastställande av prövningsavgift ska därför avvisas.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen ser skäl att enligt 22 kap. 28 § MB förordna att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft. Detta mot bakgrund av att verksamheten är i behov av fungerande rening för sitt processavloppsvatten. Inga sakägare har haft några synpunkter vad gäller tillåtligheten under handläggningens gång.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen har prövat verksamheten utifrån miljöbalkens mål och allmänna hänsynsregler samt med hänsyn till rådande miljökvalitetsnormer och de

miljökvalitetsmål riksdagen fastställt. Mot bakgrund av de åtaganden Sökanden gjort och de villkor som föreskrivs för verksamheten bedömer miljöprövningsdelegationen att tillstånd kan lämnas för ansökt ändring i verksamheten.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Kalmar län. I beslutet deltog ordförande Lina Bladfors och miljösakkunnig Lotta Bohman. Föredragande har varit miljöskyddshandläggare Caroline Lagerkvist.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Information om hur Länsstyrelsen Kalmar län behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

1. Kungörelsedelgivning och hur man överklagar
2. Kungörelse

Kopia

Naturvårdsverket

Havs- och Vattenmyndigheten

Aktförvararen Vimmerby kommun

Tillsynsmyndigheten

Miljö- och byggnadsnämnden, Vimmerby kommun

Vimmerby Energi och Miljö AB

Miljöenheten, Länsstyrelsen Kalmar län

UPPLYSNING OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen förordnar enligt 49 § delgivningslagen att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelseannons införs i Vimmerby Tidning och Post & Inrikes Tidningar. Beslutet hålls tillgängligt hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Kalmar län, Regeringsgatan 1 i Kalmar, samt hos aktförvararen vid Miljö- och byggnadsnämnden i Vimmerby kommun, Stångågatan 28 i Vimmerby.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från datum för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom tio dagar införs i ovannämnda tidningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö. Observera att överklagande skickas till Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 KALMAR eller per e-post till kalmar@lansstyrelsen.se. Miljöprövningsdelegationen prövar om överklagande inkommit i rätt tid innan den skickas vidare till domstolen.

Överklagande ska innehålla

- diarienummer för beslutet som överklagas,
- vad som anförs mot beslutet och på vilket sätt det bör ändras,
- kontaktuppgifter så att eventuell kommunikation i ärendet kan ske effektivt.

Ombud

Om frågan hanteras via ombud ska en fullmakt för detta bifogas överklagandet.

Ytterligare upplysningar

Vid frågor, kontakta gärna som den som varit föredragande i beslutet via länsstyrelsens växel på telefonnummer 010-223 80 00.

Överklagande ska vara miljöprövningsdelegationen tillhanda senast den **2 mars 2021**.

Miljöfarlig verksamhet, beslut

Arla Foods AB har fått ändringstillstånd för verksamhet med framställning av mjölkprodukter på fastigheten Mejeristen 1 i Vimmerby kommun. Ändringen avser omhändertagande av processavloppsvatten. Beslutet som är förenat med vissa villkor hålls tillgängligt hos Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Kalmar län, Regeringsgatan 1 i Kalmar och hos aktförvararen vid Miljö- och byggnadsnämnden i Vimmerby kommun, Stångågatan 28 i Vimmerby.

Beslutet kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö genom skrivelse som lämnas till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Kalmar Län, 391 86 Kalmar. Delegationen måste ha fått skrivelsen senast den **2 mars 2021**. Ange dnr. 551-5815-20.